

พุทธหรือผี

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ข้อ ๓๓๑. เนาะ

ถาม : ๓๓๑. เรื่อง “ผู้ล่วงลับ” (เขาถามผู้ล่วงลับนะ)

๑. ทำไมคนตายแล้วไม่ยอมมาหาลูกหลานบ้าง เขาไปไหน? ไปเกิดหรือยัง?

๒. สุนัขที่เราผูกพันมาก เมื่อตายไปแล้วเขาจะรู้ไหมว่าเรายังคิดถึงเขา

หลวงพ่ : ๒ คำถามเนาะ นี้พูดถึงนะเวลาเราเป็นชาวพุทธ เวลาชาวพุทธถามว่า

ถาม : ทำไมคนตายแล้วไม่ยอมมาหาลูกหลานบ้าง? เขาไปไหน? ไปเกิดหรือยัง?

หลวงพ่ : ถ้าเราเป็นชาวพุทธนะ เรามีการศึกษา ศึกษาเรื่องพุทธศาสนา มันจบแล้วนะ คนเราเวลาอยู่ เวลาอยู่ต่างหากสิ พ่อแม่เราอยู่ ปู่ ย่าเราอยู่เราต้องดูแลตอนนี้ ตอนที่อยู่สำคัญกว่าตอนที่ตายไปแล้ว ถ้าพ่อตายไปแล้วมันไม่สำคัญหรือ? มันก็สำคัญ มันสำคัญตรงไหน? สำคัญเวลาเราตายแล้วทำไมเราทำบุญกุศลกันล่ะ? นี่ทำบุญ ๗ วัน ทำบุญ ๕๐ วัน ทำบุญ ๑๐๐ วัน เราทำบุญอะไรกันล่ะ? ก็มีความสำคัญ แต่ความสำคัญมันหมดวาระไปแล้ว มันหมดวาระตอนไหน?

ตอนอย่างเช่นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้แล้วนะเสวยวิมุตติสุข เสวยวิมุตติสุขมาก แล้วที่ว่าจะสอนใครก่อน คือที่แรกว่าจะไม่สอนไง สุดท้ายแล้วพวกพรหมมานิมนต์ด้วย แล้วท่านมีบารมีของท่านด้วย ถ้าจะสอนต้องสอนผู้ที่มีวุฒิภาวะที่จะสามารถรู้ธรรมได้ ก็เล็งญาณไง เล็งญาณไป จะไปเอาอาหารคาวสก็่ตายไปเสียแล้ว เพิ่งตายไปเมื่อวาน นี่ไงบางคนตายไปแล้ว เห็นไหม

พอตายแล้ว เวลาอยู่ต่างหากสำคัญว่า พออาหารคาบสปีบก็มาปัญญาจักจี้ ไปเทศน์ปัญญาจักจี้ จนปัญญาจักจี้เป็นพระอรหันต์ขึ้นมา

อันนี้ก็เหมือนกัน ทำไมคนตายไปแล้วไม่ยอมมาหาลูกหลานบ้าง? การมาหาลูกหลานมันมี การมาหาลูกหลานนี่นะ แต่มันอยู่คนละภพ ถ้าอยู่คนละภพแล้วเขาจะมาหาอย่างไรล่ะ? แต่ถ้าเขามีความทุกข์ ความยากเขามาเข้าฝัน เขามาอะไรนี่มันเป็นไปได้ ถ้ามาเข้าฝัน เห็นไหม คนเราถ้ามันสื่อกัน มันเข้าฝันได้เวลาเขามา อย่างเช่นลูกหลานนะ ถ้าใครทำบุญกุศล เขาจะมาเข้าฝันคนนั้น เพราะเข้าฝันคนนั้นแล้วคนนั้นจะได้

เราบิดบาตอยู่ก็มีคนถามอยู่ นี่มีพี่น้องอยู่ ๓-๔ คน ทำไมพ่อจะมาเข้าฝันแต่คนนี้ๆ เขาขึ้นนะ ไอ้คนที่เข้าฝันนะเขาตักบาตรทุกวัน แล้วเขาพูดแปลกด้วย พอเวลาเขาจะใส่บาตรเรานะ

“หลวงพ่o วันนี้ฉันข้าวต้มนะ เมื่อคืนพ่oมาฝันอยากกินข้าวต้ม”

นี่พ่oบอกหลวงพ่oวันนี้ฉันนี่นะ เขาใส่บาตรแล้วเขาบอกเรานะ เพราะว่าเขาเข้าฝัน แต่พี่น้องเขาก็ไม่ค่อยว่าทำไมพ่oแม่ไม่มาเข้าฝันเขา แต่ถ้าคนที่เขาคือธรรมนะเขาจะรู้ว่าคนที่เข้าฝัน เพราะพ่oแม่เขามาเข้าฝันแล้วเขาได้ เพราะคนนี่เขามีทรัพย์สมบัติให้คือเขามีบุญกุศลให้ ไอ้ ๓-๔ คนนั้นมีอะไรให้? มีแต่จะไถ พ่oแม่สร้างอะไรไว้ หนุ่ยยังไม่ได้รับ หนุ่ยยังไม่ได้รับ เพราะว่าเวลาเรื่องของหัวใจมันเรื่องบุญ เรื่องกุศล แต่ถ้ามันเป็นเรื่องทรัพย์สมบัติมันเป็นสมบัติสาธารณะ สมบัติโลก

ฉะนั้น ทำไมคนตายไปแล้วไม่ยอมมาหาลูกหลานบ้าง? ไม่มาหาลูกหลานนั่นแหละดีแล้ว หรือว่าเขาไปเกิดแล้ว? เขาไปเกิดหรือยัง? จิตนี้ไม่มีเวณวรรคนะ จิตนี้ไม่มีเวณวรรค พอตายจากมนุษย์ ถ้าไม่ไปเกิดในภพ ในชาติ ก็เกิดในสถานะของสัมภเวสี สัมภเวสีหมายถึงว่าเวลาคนเกิดอุบัติเหตุ คนที่ยังไม่ถึงอายุขัยแล้วตายก่อน ตามข้างทางตามต่างๆ พวกนั้นมันจะมีสิ่งที่ว่าเฮี้ยนๆ นั่นละสัมภเวสีแสวงหาที่เกิด แต่เขาเกิดแล้วเกิดเป็นสัมภเวสี แต่ถ้าว่าไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เขาก็เกิดแล้ว

จิตนี้ไม่ใช่ว่าตายเป็นพ่oเรา ก็จะเป็นพ่oเราอยู่อย่างนั้นนะ ตายแล้วเขาก็ไปเกิดในสถานะต่างๆ กันไป ฉะนั้น ที่เขาไม่มาหาเรา ไม่มาหาหมันก็ถูกต้อง แล้วถ้าจะมาหาเรา นี้พูดถึงพุทธศาสนา พระพุทธศาสนา เวลาอยู่ให้มีความกตัญญูกตเวที เวลาใครมาบวชเป็น

พระแล้วเห็นไหมนี้เป็นทิด เป็นบัณฑิต เป็นทิด ทิดคือบริหารทิดไง ทิดต่อหน้าคือ บิดา มารดา ครูบาอาจารย์ เพื่อนเรา ผู้ที่เป็นป่าวไพร่ เราจะบริหารทิดอย่างไร?

ถ้าเราบวชแล้วเราจะบริหารทิด พ่อแม่อยู่เบื้องหน้า เราจะดูแลพ่อแม่เรา เราจะรักษาปู่ย่า ตายายของเรา เราจะเชิดชูของเรา นี่เราบริหารทิดอย่างไร? นี่พุทธศาสนาสอนอย่างนี้ ถ้าพุทธศาสนาสอนอย่างนี้นะ เวลาเรามีชีวิตอยู่นี่สำคัญ เวลาตายไปแล้ว ตายไปแล้วกรรมเป็นอินไตย คนทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เขาต้องไปเกิดในสถานะของเขา ถ้าสถานะของเขา ถ้าเกิดแล้ว ถ้าเกิด ถ้าทุกข์ ถ้ายากนะ ถ้าเขาทุกข์ เขายาก มองมาหาที่เรา เราไม่มีสิ่งใดเกื้อหนุนเขาเลย เขาก็ต้องทนทุกข์นะ

เรื่องอย่างนี้มีจริง เพราะพระมาลัยไปเที่ยววนรก สวรรค์ก็มี เห็นไหม พระโมคคัลลานะ เวลาไปสวรรค์มา กลับมาที่นครราชคฤห์ พระพุทธเจ้าอยู่ที่นั่น บอกเลยบ้านนั้น ตระกูลนั้น ตายแล้วไปเกิดในสถานะนั้น สถานะนั้น พระพุทธเจ้ารับประกันๆ ตลอด นี่มันมีจริง หลวงปู่มั่นเวลาท่านไปภาวนาที่ไหนนะ เรื่องนี้จะเกิดกับท่าน เป็นเพราะหลวงตาท่านเล่าให้ฟัง เล่าให้ฟังว่าเวลาหลวงปู่มั่นท่านมีประสบการณ์มาก

หลวงตาท่านจะบอกว่ามีหลวงปู่มั่น หลวงปู่ฝั้น หลวงปู่ชอบ พวกนี้จะเห็นด้วยตาเนื้อเลย เห็นจิตวิญญาณด้วยตาเนื้อเลย แต่ถ้าเป็นองค์อื่นนะจะต้องเข้าสมาธิ ต้องเข้าไปเพื่อให้ระดับจิตถึงกัน มันถึงจะเห็นกัน ถ้าเห็นกันนะ เขาเห็นของเขา ฉะนั้น เวลาหลวงปู่มั่นท่านไปรู้สิ่งใด เวลาท่านใช้อุบายนะ ท่านไปอยู่หมู่บ้านไหนเขาบอกว่าเขาเคยเป็นคนที่นี่ แล้วเขาตายไปมันทุกข์ยาก ให้ช่วยบอกญาติพี่น้องให้ทำบุญให้ที พอหลวงปู่มั่นท่านมานะ

นี่ท่านเล่าให้หลวงตาฟัง หลวงตาก็เล่าให้พวกเราฟังอีกทีหนึ่ง นี่ท่านก็ต้องไปบิณฑบาต แล้วลองถามชาวบ้านแถวนั้นว่าเคยมีคนชื่อนั้นไหม? เคยมีตระกูลนี้ไหม? เพราะบางทีไปถามเขาก็เจอ บางทีไปถามเข้าเขาบอกว่าเคยมี แต่ตระกูลนี้ได้ล้มหายตายจากไปหมดแล้ว ได้ล้มหายตายจาก เห็นไหม คูสิปู่ย่า ตายายที่ตายไปแล้วทุกข์ยาก ทุกข์ยากก็จะบอกว่าให้ลูก ให้หลานทำบุญกุศลให้ด้วย แต่ลูกหลาน ทุกข์ยากนี้อายุเวลายาวไกล มันคนละมิติกันไง

ฉะนั้น พอเขาไปทุกซั๊ก นี่เขาทุกซั๊กอยู่ ไข่ลูกหลานที่อยู่ในโลกนี้ตายไปหมดแล้ว คือหมดอายุขัยของมนุษย์แล้ว ตายไปหมดแล้ว เขายังคิดถึงลูกหลานเขาอยู่นะ ว่าลูกหลานเขาเป็นอยู่ที่นี้ ฉะนั้น บางตระกูลเขาตายไปหมดแล้ว บางตระกูลเจอ นี่เขาบอกว่า มี บ้านนี้พ่อเขาตายไปชื่อนั้น ลูกเขาชื่อนั้นๆ อยู่ที่นั่น หลวงปู่มันท่านก็ต้องไปบิณฑบาต พอไปบิณฑบาตบ้านนั้นใช่ไหม? ให้บ้านนั้นใส่บาตร ให้บ้านนั้นใส่บาตรก็ต้องบอกว่าให้อุทิศส่วนกุศลให้คนนั้นๆ นะ ให้เขาอุทิศนะ แบบว่าไข่อุบายไป

คำว่าไข่อุบาย เพราะโลกมันตื้นกัน นี่พุทธศาสนามันคนละมิติ เรื่องของเวร ของกรรม กรรมเป็นอินไตย แต่ถ้าเราจะบอกว่าคนเป็น คนตาย จิตวิญญาณต้องมาสื่อสารกัน มาอะไรกัน อันนั้นมันเป็นผิฉะนั้น เราจะถือพุทธหรือถือผี? ถ้าถือผี เห็นไหม ทุกคนจะบอกว่าที่นั่นจะมีผู้ทรง ทรงผู้นั้นจะแม่นมาก เขาจะสื่อสารกับอดีตชาติได้ เขาจะสื่อสารกับคนนั้นคนนี้ได้ มันได้ประโยชน์อะไร? มันได้ประโยชน์สิ่งใด? มันจริงหรือไม่จริง?

ถ้าเป็นพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าสอนไว้แล้วให้ทำดีถึงกัน นี่ที่เราทำบุญกุศลแล้ว อุทิศส่วนกุศล บอกว่ามันไม่มีฯ แล้วเราทำบุญอุทิศส่วนกุศล เราอุทิศส่วนกุศลให้ใคร? ปู่ย่า ตายายของเรา เห็นไหม **อุทฺทิสฺส** เจาะจงเลย เอ่ยชื่อเลย ถ้าท่านทำบุญกุศล ท่านตายไปแล้วท่านจะไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม สูงส่งขึ้นมา สิ่งที่เราอุทิศไปมันคุณค่าน้อยกว่าเขา สถานะเขาสูงส่งกว่า เราอุทิศให้ท่าน ไม่มีใครรับมันก็เป็นของเรา ถ้าเขาตกต่ำ นี่เวลาอุทิศไปเขาจะได้รับหรือไม่ได้รับ?

แล้วในพระไตรปิฎก เห็นไหม ที่บอกว่าเปรตที่จะรับได้ สวรรค์ที่จะรับได้ ชั้นไหนรับได้ ชั้นไหนรับไม่ได้ ที่นี้รับไม่ได้ เราอุทิศไปนี่จิตใจเป็นสาธารณะ เห็นไหม จิตใจเป็นสาธารณะ สัมภเวสีมีอยู่เราอุทิศส่วนกุศล เจ้ากรรมนายเวร อุทิศทั้งหมด นี่สิ่งนี้มันเป็นช่องทาง แต่ถ้าบอกว่าให้จิตวิญญาณมา วิญญาณใคร? แล้วนี่เขาว่าคนตายไปแล้วทำไมไม่มาหาลูกหลานบ้าง? แล้วถ้ามาหาเราจะเข้าใจว่าเป็นญาติเรา แล้วถ้าเป็นญาติเรา เรากลับไหม?

เราจะบอกว่า ถ้าพูดถึงว่าต้องติดต่อสื่อสารกันอยู่ตลอดเวลา มันเป็นผี ก่อนหน้านั้นกองทัพธรรมของหลวงปู่มัน ท่านมาจากอุบลฯ นะ นี่มาทางภาคอีสานทั้งหมด แต่เดิมเขาถือผี ถือผีเวลาเราหาเงินหาทองมา เราจะทำอาหาร เช่นเนื้อสัตว์ เราจะแบ่งครึ่งหนึ่ง เราจะได้ครึ่งหนึ่ง คือเราทำงานเราจะใช้ได้ครึ่งหนึ่ง อีกครึ่งหนึ่งเราต้องเช่น

ไหว้ นี่การถือผี ฉะนั้น เวลาครูบาอาจารย์เรามา ท่านมานะ ที่ไหนมีผีเขียน ผีที่ว่าขลัง มีขลัง นี่ครูบาอาจารย์จะไปจำพรรษาที่นั่น จะไปปักกลดที่นั่น แล้วประพฤติปฏิบัติธรรมบำเพ็ญธรรม อุทิศส่วนกุศลให้เขาไป

นี่เวลาผีมันเขียนขึ้นมา เห็นไหม ทำให้หมู่บ้านทั้งหมู่บ้านเจ็บไข้ได้ป่วย ทำให้คนๆ นั้นมีแต่ความทุกข์ แล้วพวกชาวบ้านก็กลัวมาก กลัวมาก นี่ถือผีกัน แล้วกองทัพธรรม กองทัพธรรมของหลวงปู่มั่น ให้หลวงปู่สิงห์ พระมหาปิ่นเป็นผู้นำ เป็นหลัก นี่ตั้งแต่สกลฯ แล้วมาขอนแก่น นี่เขาถือผีกัน แล้วเราไปคูศาลปู่ ศาลตาเก่าๆ เวลาเขาได้ไถ่มาได้เนื้อสัตว์มา เขาจะเอาครึ่งหนึ่งมาทำอาหาร อีกครึ่งหนึ่งต้องไปเช่นผี นี่เราต้องการอย่างนั้นหรือ?

สิ่งที่เป็นการถือผี นี่พุทธศาสนามาคิดปัญญาให้ แล้วทำให้มีปัญหา เห็นไหม มีปัญหา มีปัญหาคืออะไร? มีปัญหาคือเข้าใจผลในเรื่องศาสนา ในเรื่องของวิญญูะ เรื่องของการเกิดและการตาย พอตายไปแล้วเสวยภพ เสวยชาติอย่างไร? เราเกิดมาแล้ว เราเกิดมาด้วยบุญกุศลเป็นมนุษย์ แล้วเราทำสิ่งใด? เราจะย้อนกลับไปถือผีหรือ?

นี่ทำไมคนตายแล้วไม่มาหาลูกหลาน? อืม แล้วทำไมต้องมาหาด้วยล่ะ? เรามีสิทธิ์อะไร? ลองทำบุญกุศลดี ทำบุญกุศลแล้วอุทิศไปๆ สิ่งที่อยู่ทิศไป เราจะบอกว่าสื่อได้ เพราะมันคนละภพ คนละชาตินะ พระมาลัยไปเที่ยวนรก สวรรค์ไปเห็นหมดนะ เห็นไหม ครูบาอาจารย์ พระโมคคัลลานะนี่ทำได้หมด ฉะนั้น การทำได้เพราะจิตใจเขาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา มันวิญญูะไง พ้นจากวิญญูะไปมันจะเข้าไปสู่วิญญูะได้สบายๆ ช่องไหนก็ได้ สิ่งนั้นเป็นผู้ที่เขามีคุณธรรม

ฉะนั้น เราเป็นปุถุชน เราไม่มีคุณธรรมขนาดนั้น แต่เราเป็นชาวพุทธ เราเป็นชาวพุทธ เห็นไหม เราฟังเทศน์ เทศน์นี้แหละ ถ้าสมัยปัจจุบันนี่คือการอ่านหนังสือ ใครยังอ่านมาก โลกทัศน์จะกว้างขวาง เพราะจะรู้ต่างๆ เทศน์ก็เหมือนกัน เทศน์มันก็ออกมาจากครูบาอาจารย์ที่ท่านศึกษามา ท่านก็อบรม ถ้าเราได้ฟังเทศน์ เราได้คิดปัญญาของเรา เราได้เข้าใจเรื่องอย่างนี้แล้วนะ นี่ก็ตอนอยู่เราก็ได้ดูแลรักษา ดูแลกันมาแล้ว เวลาตายแล้วก็จบ เพราะถ้าตายแล้วจบนะมันจะทำให้ใจเราสบาย ทำให้จิตใจของเรา เห็นไหม เพราะเราก็ต้องตายเหมือนกันนะ ไม่ใช่เราจะอยู่ที่นี้ จะให้เขามาหาตลอดไป มันเป็นไปได้หรือ แต่ถ้าถึงเวลา

นี่ในมหายานเวลาเขาให้พระนาง ให้ปู่ ย่า ตา ยายตายก่อน แล้วก็ให้พ่อแม่ตาย แล้วก็ให้ลูกตาย แล้วก็ให้หลานตาย อู๋ เข้าภาพเขาโง่โง่มาก โง่โง่มากทำไมให้พรอย่างนั้น แล้วเขาก็พูดมุกกลับ ถ้าหลานมันตายก่อน พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยายจะทุกข์ไหม? ถ้าพ่อแม่ตาย ปู่ยังอยู่ปู่จะทุกข์ไหม? แต่ถ้าพ่อแม่หมดอายุขัยแน่นอน นี่สัจจะความจริง ในมหายานเวลาเขาให้พระนาง ให้ปู่ ย่า ตา ยายทยอยตายไปก่อน แล้วก็ให้พ่อแม่ ให้ลูกให้หลานหนึ่งค่อยทยอยตายต่อไป แล้วรุ่นลูกก็ตายตามหลัง รุ่นหลานก็ตายตามไป

นี่เขาให้พรอย่างนี้ นี่เรื่องจริง แต่กิเลสมันไม่ยอมรับนะ โอ๊ย จะไม่ให้ใครตายเลย จะให้อยู่ค้ำฟ้ากันหมดเลย มันจะเป็นไปได้ได้อย่างไร? มันเป็นไปได้ สิ่งที่มีมันเป็นไปได้ ไม่ได้ นี่เราศึกษาธรรมไง ถ้าเราศึกษาธรรมมันเป็นอย่างนี้ ไซ้เขาตายไปแล้ว เขาหมดอายุขัยของเขา เราก็อุทิศส่วนกุศลเพราะเราเป็นชาวพุทธ เราไม่คร่ำครวญ เราไม่ทำสิ่งใดให้กระเทือนหัวใจเรา ถ้ามันกระเทือนหัวใจเราเราจะทุกข์จะยาก

อันนี้อันหนึ่งนะ เพราะว่าข้อที่ ๑ มันจะมาสัมพันธ์กับข้อที่ ๒ เดี่ยวจะยกตัวอย่างข้อที่ ๒ นะ

ถาม : ๒. สุนัขที่เราผูกพันมาก เมื่อมันตายไปแล้วเขาจะรู้ไหมว่าเราคิดถึงเขา

หลวงพ่ : (หัวเราะ) เออ แล้วเราคิดถึงเขา เราคิดถึงเขาในฐานะสิ่งใดล่ะ? ถ้าเราคิดถึงเขาโดยที่เราเป็นมนุษย์ เราคิดถึงสุนัขของเรา สุนัขนะ ถ้าสุนัขมันทำคุณงามความดีของมัน มันไปเกิดเป็นเทวดานะ ถ้าเราคิดถึงสุนัข ถ้าจิตใจเราเกาะเกี่ยวกับสุนัข เวลาเราตายไปเราจะไปเกิดเป็นสุนัข แต่ถ้าเราไม่เกาะเกี่ยวกับสุนัขไซ้ไหม? เราคิดถึงสุนัขเคยอยู่กับเรา แล้วเรารักมัน ถ้ามันตายไปแล้วก็คือมันตายไปแล้ว เราทำใจเราให้เป็นมนุษย์ เป็นมนุษย์ที่ไหน? เป็นมนุษย์เพราะเรามีสติปัญญา

นี่ให้ปู่ ย่าตาย ให้พ่อแม่ตาย ให้ลูก หลานตาย เห็นไหม ตายเป็นขั้นเป็นตอน สุนัขมันก็ตายไปแล้ว สุนัขมันก็หมดอายุขัยของมัน ถ้ามันหมดอายุขัยไปแล้วเราทำบุญอุทิศมันก็ยังได้ แต่ถ้าไปผูกพันนะ ใจนี้สำคัญมาก ในพระไตรปิฎกมีอยู่สามมี ภรรยาคนหนึ่ง แล้วสามี ภรรยาที่รักกันมาก พอรักกันมากสามีตายก่อน เห็นไหม ตายไป ๑ ชาติ เพราะด้วยความรัก ความผูกพัน ความรักใจ รักแต่ภรรยามาก มาเกิดเป็นสุนัขอยู่ข้างๆ อยู่ในบ้านนั้น

พออยู่บ้านนั้น สุนัขนี่อดีตชาติเป็นสามี แต่ภรรยาไม่รู้หรือว่าสุนัขตัวนี้ออดีตชาติเป็นสามี ทีนี้พอเดินไปไหน มันรักของมัน มันก็ผูกพันของมัน มันก็คลอเคลียของมัน ชาวบ้านเขาล้อใจ เขาล้อว่ามีสามีเป็นสุนัข ชาวบ้านเขาล้อนะ อายชาวบ้าน อายมากก็เลยให้อูบบาย เพราะคนมีปัญหามากกว่า เดินไปที่แม่น้ำ เดินไปที่น้ำ สุนัขมันตามไป กอดสุนัขตาย พอคนน้ำตายเลย เพราะด้วยความอาย พอตายแล้ว

นี่อยู่ในพระไตรปิฎก ธรรมบท พอคนน้ำตาย เพราะความผูกพัน ความรักใจ ความรักที่รักมาก พอตายจากสุนัขมาเกิดเป็นตุ๊กแกในบ้าน เพราะความรัก ความผูกพันอันนั้น แล้วนี่ถ้าเรารักสุนัขมาก เราผูกพันกับสุนัขมาก แล้วเราจะไปไหน? เราจะบอกนะ นี่ใช่เราบอกว่าเป็นความรัก แต่ความรักอันนั้น ความรัก ความผูกพันอันนั้น ให้จิตใจเกาะเกี่ยวอย่างนั้น มันเป็นโทษเล็กๆ กับใจของเราเอง แต่ถ้ามองโดยหัวใจว่ามันเป็นคุณสิ เพราะเรารักนะ

เรารักสุนัข นี่ความดีใช่ไหม? ความรัก ความผูกพันเป็นความดี แต่ถ้าเป็นความรัก ความรัก ความเมตตา แต่เราไม่ไปผูกพัน ในเมื่อวาระของเขามันเป็นแบบนั้น ในเมื่อวาระของเขามันจบไปแล้วใช่ไหม? ความดีของเขาเราทำไว้แล้ว เราก็รู้ที่อยู่สุนัขที่มันซื่อสัตย์ สุนัขนี่มันช่วยชีวิตเราเลยนะ เราเป็นหนี้มันเลยนะ เห็นไหม คุณติในข่าว ที่เขามอบมรดกให้สุนัข อู๋ สุนัขรวยกว่าคนอื่น เขารักมาก มอบมรดกให้สุนัข สุนัขมันก็กินอาหารมือเดียวมันแหละ เขาก็ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาดูแลมัน พอมันตายไปแล้วมรดกไปไหนล่ะ? มรดกก็ตกเป็นของรัฐ

นี่เราผูกพัน เรารัก เรามีเงิน เป็นเศรษฐีมีเงินมาก แล้วทำมรดกทั้งหมดให้สุนัขเลย แล้วสุนัขมันบริหารมรดกได้ไหม? ด้วยความรัก นี่เราคิดดี เราคิดว่ารักมัน แต่โดยข้อเท็จจริงสุนัขมันบริหารมรดกได้ไหม? ไม่ได้ แต่เพราะในทางกฎหมาย ในอำนาจรัฐ เขาก็ตั้งคณะกรรมการขึ้นมา ให้คณะกรรมการนี้เป็นผู้บริหารเงิน บริหารสมบัตินี้เป็นของสุนัข พอบริหารนะเขาก็ซื้ออาหารมาให้มันกินมือหนึ่ง ดูแลมันไป มันก็ใช้มรดกนั้นได้แค่นั้นแหละ ได้อาหารหนึ่งมือ ได้ข้าวมือหนึ่ง ได้ที่นอนดีๆ แต่มันใช้เงินเป็นไหม? ก็ต้องมาบริหารมัน

นี่เวลาเราผูกพันกับมันเราก็คิดใจ ว่าเรารักมาก เราผูกพันมาก มันตายไปแล้ว เขารู้ไหมว่าเรารักเขา (หัวเราะ) เรารักเขาแล้วทำไมต้องบอกให้สุนัขรู้ว่าเรารักเขาด้วยล่ะ? นี่

สุนัขมันตายไปแล้วนะ มันเกิดแล้ว พอมันตายไปมันเกิดตามสถานะเวรกรรมที่เขาสร้าง พอมันเกิดแล้วมันก็รับรู้ของมันอย่างนั้น คนละภพชาติแล้ว มันจำเราไม่ได้หรอก มันจำเราไม่ได้ แต่จิตใจสำนึกมันผูกพันกันได้

อย่างเช่นเรามีเวร มีกรรมต่อกัน เราเจอหน้ากันในชาตินี้ เห็นไหม บางคนถูกชะตามาก บางคนขวางมาก นี่มันมีแรงผลักดัน แรงต้านกันอยู่ แรงผลักดัน แรงต้านเพราะว่าการเกิดในวิภวภูฏะ พระพุทธเจ้าบอกว่า

“มนุษย์ที่เกิดมา ที่นั่งอยู่ร่วมกัน ไม่เคยเป็นญาติ เป็นพี่ เป็นน้องกันมาเลยไม่มี”

เพราะการเวียนตาย เวียนเกิดในภพชาติมันยาวไกลมาก เราไม่เคยเกิด เคยตาย เป็นญาติ เป็นพี่ เป็นน้อง เกี่ยวพันกันมาไม่ชาติใดก็ชาติหนึ่ง มนุษย์ทุกคนเนี่ย ที่นี้ถ้าคิดอย่างนี้แล้วนะ ถ้ามนุษย์เป็นญาติกันโดยธรรม จิตใจเรามันอ่อนลงเยอะมาก มันไม่เกิดมีอาการอาฆาตมาดร้าย ไม่เกิดอะไร

ฉะนั้น เพราะว่าเรารักสุนัขมาก เราจะบอกว่าพระพุทธเจ้าบอกว่า

“ที่ไหนมีรัก ที่นั่นมีทุกข์”

ถ้าที่ไหนมีเมตตา มีกรุณา ที่นั่นจะมีความร่มเย็นเป็นสุข ที่ไหนมีรักใช่ไหม? เพราะมีรักมันก็มีการยึดมั่นถือมั่น พอมีการยึดมั่นถือมั่นนะ มีการหึง มีการหวง มันหวงว่าเป็นของเราไง ใครแตะไม่ได้ ใครแตะไม่ได้ มันเป็นเรื่องขึ้นมาทันทีนะ ที่ไหนมีรัก ที่นั่นมีทุกข์ แต่ถ้าเราเมตตาของเราเนะ สุนัขของเรา เราเมตตาของเรา เราเมตตา เห็นไหม เราเมตตา เราคิดถึงคุณงามความดีของมัน อันนี้ก็จบ คืออย่าไปผูกพันกับมันมากไป

ฉะนั้น จะบอกว่าพุทธศาสนาสอนอย่างนี้ เราจะบอกว่าภพชาติคือภพชาติ ผลของวิภวภูฏะ การเกิดและการตาย การเวียนตาย เวียนเกิดมันเป็นผลของวิภวภูฏะ ที่นี้เราเกิดมาในวิภวภูฏะแล้วนี่ให้เป็นพุทธศาสนาซะ อย่าไปถือผี อย่าเชื่อแบบผี เชื่อแบบผีคือเชื่อแบบเข้าทรง เข้าทรงทรงเจ้า เข้าทรงทรงเจ้าต่างๆ เห็นไหม ติดต่อสัมพันธ์ๆ ติดต่อสัมพันธ์แล้วทำอะไรต่อ? สัมพันธ์เรื่องอะไร? ความสัมพันธ์คืออะไร?

พ่อแม่ของเรา ญาติพี่น้องของเรา เราก็ดูแลมันก็จบแล้ว มันคืออะไรต่อ? นี่เราก็ต้องตายไปข้างหน้าเหมือนกัน เราทำความดีที่สุดในพุทธศาสนาแล้วจบ เพราะเราเป็น

ชาวพุทธนะ แต่ถ้าถือเจ้าเข้าผี ไปยึดมั่นถือมั่น จะรื้อภพ รื้อชาติ ข้ามภพ ข้ามชาติไป เวลาข้ามภพ ข้ามชาติไป ชีวิตเรามาจากไหนล่ะ? อดีตชาติมันข้ามภพ ข้ามชาติมานั่งทุกข์อยู่ที่นี่ เวลาของเรา เราไม่รู้ว่าชาติที่แล้วเราเป็นอะไร? ตายแล้วจะไปไหน? ตัวเองยังไม่รู้ตัวเองเลย แต่จะไปรู้ถึงคนตายแล้วทำไมไม่มาหา

นี่สุนัขตายไปแล้วเขารู้ว่าเรารักเขาไหม? เราเห็นคำถามอันนี้แล้วเราอยากจะพูด เพราะเราอยากจะพูดว่าพุทธศาสนามีทัศนคติอย่างหนึ่ง การถือผี ถือสาวมี่ทัศนคติอีกอย่างหนึ่ง ฉะนั้น เราเป็นชาวพุทธเราจะมีทัศนคติแบบใด ถ้าเรามีทัศนคติแบบพุทธนะ คนเกิด เห็นไหม ชีวิตนี้มีการเกิดและการตาย ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุดเป็นเรื่องธรรมดา เรื่องธรรมดาเป็นเรื่องสัจจะ คำว่าธรรมดาคือสัจจะข้อเท็จจริงมันเป็นแบบนี้ เราขวางข้อเท็จจริงนี้ไม่ได้ ถ้าเราขวางข้อเท็จจริงนี้ไม่ได้ ขณะที่เรายู่นี้ต่างหากทำผิดตรงนี้ ขณะที่มีชีวิตอยู่

ขณะที่เรายังมีชีวิตอยู่เราคิดถึงกัน เราดูแลกัน ตรงนี้สำคัญมาก ถ้าตายไปแล้วนะก็นั่งคอตกลง เวลาพ่อแม่อยู่ไม่ดูแลนะ เวลาพ่อแม่ตายนี้เคาะโลงแล้ว เคาะโลงอีกเลยกินๆ เวลาอยู่ไม่เห็นให้กินสักที คู่ก็ไม่เคยมาดูแล พอตายแล้ว แหม เคาะโลงใหญ่เลยนะ อู้อรักมาก รักมาก น้ำหู น้ำตาไหล พ่อแม่อยู่เคยดูแลไหม? เคยดูแลรักษาไหม? นี่ญาติพี่น้องเราอยู่เราเคยคิดถึงกันไหม? เราเคยช่วยเหลือเจือจานกันไหม? นี่เวลาตายไปแล้วค่อยมาคิดใจ พอตายไปแล้วค่อยมาเสียใจทุกที แต่อยู่แล้วไม่เคยคิดถึงกันเลย

พระพุทธเจ้าสอนที่นี่ สอนว่าเรายู่นี้ ช่วยกันที่นี่ แล้วช่วยแล้วนะ นี่ช่วยเรื่องญาติแล้วเรื่องเรอล่ะ? เรื่องเรา เห็นไหม สมบัติพัสถานก็มีแล้ว ถ้ามันจะร่ำรวยมันก็ร่ำรวยแล้ว ถ้ามันปากกัตตีนถีบอย่างนี้เราก็ใช้ชีวิตของเราโดยที่หัวใจของเราไม่ลุ่มร้อนไปกับมัน ถ้าหัวใจเราไม่ลุ่มร้อนเราพอรักษาใจเราได้นะ ถ้ารักษาใจเราได้ นี่เวลามีเวลาว่างบ้างก็กำหนดพุทโธ พุทโธ สมบัติของเราจะเป็นที่นี้

นี่พุทธศาสนาสอนที่นี่เลย สอนสมบัติของญาติตระกูล แล้วสอนสมบัติของเรา แล้วสอนถึงว่าถ้าเราชำระกิเลส ชำระหัวใจของเรา เวลาเข้าสมาธิ เข้าฌานสมาบัติ นี่พอมันเป็นสากล จิตมันเป็นหนึ่งเดียวมันจะไปโผล่ที่มีมติไหน? คือไปนรก สวรรค์ชั้นไหน มันก็ไปได้ ก็ไปรู้ ไปเห็น เห็นมาแล้วได้อะไร? เพราะว่ายิ่งเห็นมันยิ่งทำให้หัวใจสั่นไหว

แต่ถ้าพิจารณาจนจิตใจชำระกิเลสหมดแล้ว กิเลสไม่มีสิ่งใดในหัวใจเลย มันไม่เกิด ไม่ตายในวัฏฏะ ไม่เกิด ไม่ตายที่ไหนอีกเลย มันจะรู้ มันจะเห็น มันจะเข้าใจของมัน

นี่มันมีค่าไง พุทธศาสนา ถ้าเป็นพุทธะ การเกิดและการตายเราก็ไม่ห่วงไหวกับเขา แล้วสิ่งที่สูญขตายไปแล้วเขาจะคิดถึงเรา รู้หรือไม่รู้มันก็เรื่องของเขา เพราะมันเป็นผลของวัฏฏะ เราจะไปตามรู้อดีตชาติชาตินั้น เราจะไม่บอกว่าสูญกับเราผลัดกันหรือเปล่า? ผูกพันกันมานี้ ในเมื่อมันเป็นอย่างนั้นแล้ว ถ้าเพื่อประโยชน์กับเรามันก็จบนะ

เราจะบอกว่าพุทธศาสนามีทัศนคติอย่างหนึ่ง การเข้าทรงทรงเจ้าก็มีทัศนคติอย่างหนึ่ง ในพุทธศาสนา เวลาแตกเป็นนิกายไปแล้ว ถ้าเป็นฝ่ายวัชรญาณเขาก็ปรารถนาพุทธภูมิ เห็นไหม ทุกคนต้องนิพพานหมดแล้ว เราจะนิพพานเป็นคนสุดท้าย ก็รื้อสัตว์ขนสัตว์ ขนกันไปใหญ่เลย ไอ้ของเถรวาท พวกเรานี่ เขาบอกหินยานเห็นแก่ตัว จะพุทธโฆพุทธโฆเอาจิตใจรื้อเอาพ้นจากกิเลส ของเขา วัชรญาณเขาต้องรื้อสัตว์ขนสัตว์ก่อน แล้วพอสัตว์ทุกดวงนิพพานไปหมดแล้ว เขาจะนิพพานเป็นคนสุดท้าย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังทำไม่ได้เลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลารื้อสัตว์ขนสัตว์ เห็นไหม เข้าขึ้นมาถึงญาณว่าใครมีจริตนิสัย แล้วอายุเขาสั้น ไปเอาคนนั้นก่อน แม้แต่พระพุทธเจ้าเนี่ยยังจะต้องกรองแล้วกรองอีกจะได้ก็คน จะได้เท่าไร จะได้สาวกเท่าไร แล้วนี่บอกว่าจะรื้อสัตว์ขนสัตว์ให้ไปให้หมดก่อน แล้วตัวเองไปที่หลัง นี่ความเห็นใจ ความเห็นของกิเลสมันเป็นความเห็นอย่างนั้น แล้วพอเถรวาทเรา เราก็พยายามจะทำจิตใจให้สะอาดให้พ้นจากกิเลส เพื่อเราจะได้เอาความจริงนั้นมาเผยแผ่ คือเป็นพาหะ เอาความจริงนั้น ธรรมะนั้นช่วยรื้อสัตว์ขนสัตว์ เขาบอกเห็นแก่ตัว

คนเราเนาะ หมอนะถ้าไม่มียา ไม่มีเครื่องมือ หมอนจะไปรักษาใคร นี่ครูบาอาจารย์ของเรา ถ้าไม่ประพฤติปฏิบัติให้รู้จริงขึ้นมา เราจะไปสอนใคร? คนตาบอดสอนคนตาบอด แล้วมันจะไปไหนล่ะ? มันก็ต้องพยายามเอาตัวเองให้ได้ ก็ต้องคันมรรค ๘ คันมรรคญาณ คันตัวยาก็ได้ เราเป็นผู้ผสมยา เราเป็นผู้ชื้อยา เราหายจากไข้ เราก็จะบอกวิธีเขาว่ายาเป็นอย่างนั้น ทำอย่างนั้นให้เขาพ้นจากไข้ เขาก็บอกว่าเห็นแก่ตัว

นี่โลก ทักษณคติของโลกกับทักษณคติของธรรมมันก็แตกต่างกัน ฉะนั้น แยกต่างกันไป แล้ว ถ้าทักษณคติของธรรม ของพุทธศาสนา กับทักษณคติของผีสางในการเข้าผีทรงเจ้านั้นก็แตกต่างกัน ฉะนั้น เราจะบอกผู้ถามว่าตั้งสติดี ๆ ตั้งสติดี ๆ แล้วเราจะเป็นชาวพุทธ หรือเราจะถือผี ถือสางเข้าทรงทรงเจ้า ให้คนตายก็ต้องมาหา หมาตายไปแล้วก็ต้องรู้ว่าเรารักมัน อย่างนี้ถ้าไปที่ไหนเขาบอกเขาทำได้ แล้วเราก็จะไปทำกับเขา แล้วเราก็คิดในบ่วงนั้น จิตใจมันผูกบ่วงขึ้นมา อวิชชามันผูกบ่วงขึ้นมา

เวลาบอกว่า รูป รส กลิ่น เสียงเป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร ความรู้สึกนึกคิดของเรา ชั้น ๕ มันเป็นบ่วงของมาร มันก็รัดคอเรา แล้วถ้าเราคิดในบ่วงนั้น แล้วเราเข้าไปหาพวกที่มีทักษณคติอย่างนั้น เราก็จะคิดในสังคมอย่างนั้น แต่ถ้าเป็นชาวพุทธนะเรื่องนี้จบ คนตายไปแล้ว เราใช้แต่คุณงามความดี ทำคุณงามความดีอุทิศส่วนกุศล เขาก็ตายไปแล้ว แล้วเราก็จะตายตามเขาไป เราจะมีสมบัติสิ่งใดเป็นสมบัติของเรา อันนี้พูดถึง “ผู้ล่วงลับ”

ถาม : ข้อ ๑๑๒. เรื่อง “สงสัยในวิธีกาวนา ไม่เคยนั่งวิปัสสนา”

๑. ถ้าเห็นจิตเกิดดับเหมือนเปิดไฟ ปิดไฟตลอด แม้เวลาลืมตาก็รู้สึกเห็นได้ จะปฏิบัติอย่างไรต่อไป

๒. เห็นวงกลมโตใบใหญ่ขนาดเท่าโลก คิดว่าคงเป็นดวงจิตที่มีตะกอนที่กั้นอยู่นิดหนึ่ง แล้วทำอย่างไรต่อ ไม่ได้ปฏิบัติมาหลายปีแล้ว เพราะไม่รู้วิธีกาวนา โปรดแนะนำด้วยครับ

หลวงพ่ : ถ้าเห็นจิตเหมือนเปิดไฟ ปิดไฟอยู่แม้เวลาลืมตา อันนี้มันเป็นเรื่องแปลก เรื่องแปลกนะ คนเรานี้เวลาภาวนา กำหนดพุทโธก็ได้ กำหนดสิ่งใดก็ได้ ถ้าจิตมันสงบลง บางคนสงบลง สงบลงเฉยๆ แต่ถ้าบางคนสงบลงแล้วเห็นเป็นดวง นี่แล้วว่าปิด-เปิดได้ ปิด-เปิดได้ จริงๆ เราจะบอกว่าเราไม่เชื่อ เราไม่เชื่อหรอก จิตนี้ะรักษาได้ยากนัก แล้วบอกว่าเราเห็นจิต เห็นจนมันเกิดดับ เห็นขณะลืมตาก็เห็น รู้ได้ตลอด มันเป็นเรื่องที่แปลก เราไม่เชื่อ แต่ถ้ามันเป็นการเห็นของเขา มันเห็นด้วยการภาวนาหรือเปล่า?

ถ้าวิธีแก้ไขนะ นี่วิธีแก้ไข ถ้าจิตมันสงบ สงบจริงอย่างไร? ถ้ามันเห็นจิตเกิดดับเหมือนเปิดไฟ ปิดไฟ เราจะบอกว่าคนจะภาวนานี้นะ อย่างเช่นเราต้องมีศีล ศีลคือความ

ปกติของใจ ถ้าใจคนปกติ ใจคนปกติจะเห็นเป็นข้อเท็จจริง ตามข้อเท็จจริง แต่ถ้าใจเราไม่ปกติ จะบอกว่าใจเราไม่ปกติจะเห็นเป็นแสง เห็นเป็นอะไร นี่เห็นอย่างไร?

ฉะนั้น ถ้าเห็น ถ้ามันปกติ จิตมันปกตินะ นี่เรากำหนดเลย ใช้คำบริกรรม หรือใช้ปัญญาอบรมสมาธิให้จิตมันสงบ พอจิตมันสงบมันเหมือนปิดไฟ เปิดไฟเลย ถ้าจิตมันสงบแล้วมันออกเห็นแสง ออกเห็นแสงนะกลับมาที่พุทธโฆ กลับมาที่คำบริกรรม กลับมาที่คำบริกรรมชัดๆ พอจิตนี้ จิตมันเป็นผู้รู้แสง นี่เป็นดวง เป็นกลมจิตมันเป็นผู้รู้ ถ้าเราลืมตาเราจะเห็นภาพ ถ้าเราหลับตาจะไม่เห็นภาพ ถ้าจิตมันออกรับรู้เราพุทธโฆชัดๆ ถ้าพุทธโฆชัดๆ มันจะดึงจิตเข้ามาสู่ฐาน ภาพที่ว่าที่เห็นๆ นั้นนะมันสงบโดยที่ไม่เห็น แต่ถ้ามันสงบโดยเห็น นี่จิตปกตินะ แต่ถ้าจิตไม่ปกติใครเห็น? ใครเห็น? เขาบอกว่า

ถาม : เห็นแม้แต่ลืมตานั้น รู้สึกเห็นได้จะปฏิบัติอย่างไร? เห็นแม้แต่ลืมตา

หลวงพ่ : ถ้าลืมตาเราจะพูดอย่างนี้ ใครลืมตาอยู่ มองดูพระอาทิตย์ลี ใครก็เห็น ใครดูดวงอาทิตย์ลี กลางคืนดูดวงจันทร์สีมันก็เห็น เห็นอย่างนี้มันคนละส่วนกัน แต่ถ้าจิตมันสงบ จิตมันเห็น อย่างที่เขาว่า บางทีนะจิตมันสงบแล้วมันจะเห็นเป็นดวงแก้ว ดวงต่างๆ นี่เห็นได้ แต่เห็นแล้วก็คือส่งออกหมด คำว่าส่งออกหมด ถ้าจิตมันเห็นอย่างนั้นเห็นส่งออกหมด เพราะมันไม่เห็นรับรู้เป็นสติปัญญา ภาย เวทนา จิต ธรรม

ถ้ามันเป็นจิต จิตมันใส มันส่องใส มันเศร้าหมอง เศร้าหมองอย่างไร? ทำไมมันถึงเศร้าหมอง? ทำไมมันถึงส่องใส? ปัญญา มันจะเกิดถ้าเป็นสติปัญญา ๔ แต่ถ้ามันส่งออก แล้วมันอย่างที่ว่าเห็นเกิดดับ เห็นเป็นดวง แต่ควบคุมไม่ได้ แต่ถ้าเป็นสติปัญญา ๔ เห็นไหม จิตเศร้าหมอง จิตส่องใส จิตสว่าง นี่เรารู้ พอเรารู้มันเทียบค่าได้ใช่ไหม? เศร้าหมองกับส่องใสมันก็แตกต่าง ความแตกต่างคือดีกับชั่วไง

ถ้ามีความแตกต่างมันมีการเปรียบเทียบดีหรือชั่ว สิ่งที่ว่าดี คืออย่างไร? ชั่ว ชั่วอย่างไร? ดีๆ ชัดๆ อย่างไร? มันมีของมัน ถ้ามีของมัน มันพิจารณาของมัน อันนั้นจะเป็นสติปัญญา ๔ มันก็จะเป็นวิปัสสนา แต่ถ้ามันเห็นโดยที่ไม่มีสิ่งใด เห็นแล้วทำอย่างไรต่อ? ถ้าเห็นจริง ถ้ากำหนดภาวนา ถ้าใช้คำบริกรรมต้องพุทธโฆชัดๆ ต้องพุทธโฆชัดๆ ไว้ แต่ถ้ามันใช้ปัญญาอบรมสมาธิอย่างไร ต้องกลับมา กลับมาสู่ความสงบ ถ้าเห็นส่งออกไม่มีประโยชน์สิ่งใด เพราะเวลาคนจิตสงบแล้วมันเห็นสว่างๆ นั่นเรื่องหนึ่ง

ถาม : ๒. เห็นวงกลมโต ใสใบใหญ่ขนาดเท่าโลก คิดว่าเป็นดวงจิต

หลวงพ่ : เห็นไหม คำว่าคิดว่า นี่ตัวเองไม่แน่ใจ

ถาม : คิดว่าคงเป็นดวงจิต มีตะกอนที่กั้นอยู่นิดหนึ่ง แล้วทำอะไรต่อ? ไม่ได้ปฏิบัติมาหลายปีแล้ว

หลวงพ่ : ไม่ได้ปฏิบัติหลายปีแล้ว ไอ้คำถามคือคำถามไดโนเสาร์เลย เก้าแก่ ก็หลายปีแล้วเอามาถามใหม่ เอามาถามใหม่นี้คือเป็นสัญญาหมดใจ แต่ถ้าในการปฏิบัติมันจะเป็นปัจจุบันนะ สิ่งที่ปฏิบัติมามันเป็นอดีตไปแล้ว มันก็เป็นแค่ประสบการณ์ ถ้าประสบการณ์ เพราะเราจะบอกว่าคำสอนที่ว่าให้กำหนดให้เป็นดวงแก้ว ให้ใสมันมีลัทธิสอนอย่างนี้อันหนึ่ง แล้วพอทำไปๆ แล้ว เราจะบอกว่าการทำไปแล้วมันจะมีสิ่งใดเป็นฐาน เป็นฐานของปัญญาที่ก้าวเดินไปจนเป็นวิปัสสนาละ?

ในการทำความเข้าใจ ถ้าเห็นอย่างนั้น มันก็จะอยู่อย่างนั้นตลอดไป อยู่ตลอดไปมันก็รอวันเสื่อม มีวันเสื่อมเข้ามาถึงตรงนั้น แล้วยิ่งที่ว่ารู้วาระต่างๆ อันนั้นปลุณชนเขาก็รู้ได้ทั้งนั้นแหละ ฉะนั้น สิ่งนี้ถ้ามันจิตมันเห็นนะ เห็นเป็นดวง เห็นต่างๆ ถ้าเรารักษาใจเราใจเราจะเป็นประโยชน์กว่า ถ้าใจเราเป็นประโยชน์แล้วเราออกฝึกหัดนะ ฝึกหัดคือรำพึงรำพึงไปถึงกาย รำพึงไปถึงความรู้สึกลึกซึ้ง ความรู้สึกลึกซึ้งนี้ธรรมารมณ์ เห็นไหม ถ้ามันมีความรับรู้ คือมีเวทนา มีเวทนาความเปรียบเทียบ นั้นแหละจะเป็นวิปัสสนา

ถ้าเป็นวิปัสสนา วิปัสสนาที่ไหน? วิปัสสนานี้คือการสอนหัวใจ สอนใจเราเองนี่แหละ ใจเราศึกษาธรรมะมหาศาลเลย รู้หลักธรรม รู้ทุกอย่างไปหมดเลย แต่เรารู้แบบสัญญา รู้แบบจำมา มันไม่มีคุณค่า แต่ถ้ารู้โดยปัญญาใคร่ครวญ อย่างที่ซังน้ำหนัก เห็นไหม สิ่งที่ว่านี้ ถ้าจิตมันส่องใส จิตมันเศร้าหมอง มันมีคุณค่าแตกต่างกันอย่างไร? คุณค่าคือใจที่มันคลุ้มคลั่ง ใจที่มันสับสน ถ้าใจไม่สับสนมันจะเห็นความเป็นอนิจจัง

“สิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นอนิจจัง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์ สิ่งนั้นเป็นอนัตตา”

ถ้ามันละเอียดนะ ถ้าความรู้สึกละเอียดมันจะละเอียด ถ้าสภาวะแบบนี้มันเกิดขึ้นมากับจิต ถ้าจิตมันภาวนาขึ้นมา นี่มันจะใช้ปัญญาไง ถ้าปัญญามันเกิดขึ้นมา มันเกิดขึ้นมาจนถึงว่าเป็นวิปัสสนา วิปัสสนามันจะเป็นประโยชน์กับเรา

ฉะนั้น สิ่งที่เป็นอยู่นี้ เพราะว่ามันเหมือนข้อแรก เราจะบอกว่า “เป็นพุทธหรือเป็นผี?”

ข้อที่ ๒. นี้ข้อนี้ ในการปฏิบัติเราปฏิบัติแบบพุทธ หรือเราจะแบบฤๅษีชีไพร? นี้ถ้าเป็นพุทธศาสนา เห็นไหม ฤๅษีชีไพร พระพุทธเจ้าไปศึกษามาหมดแล้ว ฤๅษีชีไพร ออาหารคาวส อุตกคาวส สมบัติ ๘

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเป็นดวงๆ ฤๅษีชีไพรเขาก็เห็นได้ แต่ปัญญามันมาจากไหนล่ะ? นี่สิ่งนี้พระพุทธเจ้าศึกษาแล้ว แล้วพระพุทธเจ้าปฏิเสธ มิจฉาสมาธิ สัมมาสมาธิ เพราะในมรรค ๘ มันมีมิจฉากับสัมมา ถ้าเป็นมิจฉาสมาธิ เห็นไหม นี่เป็นสมาธิแล้วจะรู้เห็น รู้ปุ๊บ รู้วาระจิต นี้อภิญญา ฉาน โลภีย์ ถ้าเป็นอภิญญา รู้วาระจิต รู้ต่างๆ ถ้ามันมีสิ่งนี้ก่อน กิเลส มันมีสิ่งนี้ก่อนมันสำคัญคน สำคัญคนว่าสิ่งนี้เป็นผู้วิเศษ แล้วมันยึดติดมันเลยไม่พัฒนาเข้ามา อย่างที่ปัญญาที่เห็นเศร้าหมอง ผ่องใส เห็นเป็นไตรลักษณ์ นี่สิ่งนี้มันเห็นด้วยตัวเอง

มันเหมือนกับที่เรา นี่เราทำความผิดพลาดไว้มหาศาลเลย เราทำแล้วเป็นเรื่องปกติ แต่ถ้าวันไหนเราระลึกได้ เราสำนึกได้ เราเสียใจนะ เราเสียใจถึงพฤติกรรมที่เราทำผิดนะ แต่นี่พูดถึงจิตใจถ้ามันพิจารณาเข้ามา เห็นไหม สิ่งที่มันส่งออก มันรู้วาระจิต รู้ต่างๆ นี่พฤติกรรมที่มันแสดงออก แต่ถ้าจิตมันละเอียดเข้ามา มันรู้ถึงตัวมันเอง รู้ถึงความเศร้าหมอง รู้ถึงความผ่องใส รู้ถึงความสุข ความทุกข์ ความผิดพลาด ความบีบคั้น ตรงนี้ต่างหากมันจะเป็นประโยชน์ ถ้าเป็นประโยชน์ เห็นไหม สิ่งนั้นพระพุทธเจ้าถึงได้วางไว้หมดแล้ว

แล้วนี่ปฏิบัติ เห็นจิตเกิดดับ เห็นจิตเกิดดับเป็นดวงโต สิ่งนี้พระพุทธเจ้าปฏิเสธแล้ว ทีนี้คำว่าปฏิเสธแล้ว ปฏิเสธแล้ว เราปฏิบัติแล้วมันก็ต้องให้ถูกต้องหมดสิ พระพุทธเจ้าปฏิเสธแล้ว แต่ แต่คนที่ปฏิบัติมันจะประสบการณ์ สิ่งที่ปฏิบัติมันจะเข้าเจอ สิ่งนี้ก่อนไง คำว่าเจอสิ่งนี้ก่อนหมายความว่าเรานี้จะเป็นปุถุชน เรานี้เป็นมนุษย์ เรามีกิเลส พอเรามีกิเลสมันเป็นเรื่องพื้นฐาน พอเรื่องพื้นฐาน เวลาจิตมันสงบเข้ามามันจะรู้เห็นตรงนี้ไง ถ้ารู้เห็นตรงนี้ปั๊บ ก็ฤๅษีชีไพรเขาก็ทำอย่างนี้เหมือนกัน พระพุทธเจ้าก็ทำอย่างนี้เหมือนกัน แต่ฤๅษีชีไพรเขาไม่ปฏิเสธ เขาว่าสิ่งนี้คือสมบัติของเขา แต่พระพุทธเจ้าปฏิเสธ

ฉะนั้น เวลาปฏิบัติขึ้นมาเราก็เหมือนฤๅษีชีไพร เพราะเราปฏิบัติใหม่เราก็ต้องเข้ามาพบเห็นสิ่งนี้ พบเห็นสิ่งนี้เราก็ต้องละวาง ละวางเพื่อเราจะเป็นชาวพุทธ เราจะเข้ามาลึกลงกว่านี้ไง ถ้าเข้าลึกลงกว่านี้มันก็พ้นจากคำถามข้อนี้ไง ที่ว่า

ถาม : มันเป็นสิ่งใด? แล้วจะปฏิบัติต่อไปอย่างไร?

หลวงพ่อก : ปฏิบัติก่อนนะ ตั้งสติ กำหนดพุทโธไว้ อานาปานสติ กรรมฐาน ๔๐ ห้อง เพราะว่าเวลามันเห็นต่างๆ มันส่งไปแล้วเราจะเอาอะไรยึดเหนี่ยว ถ้าเรามีพุทโธ พุทโธ เรายึดเหนี่ยวที่พุทธานุสติ เรายึดเหนี่ยวที่มรณานุสติ เรายึดเหนี่ยวที่อานาปานสติ ถ้ายึดเหนี่ยว จิตมันยึดเหนี่ยวตรงนี้ จิตมันก็จะคลายจากความรู้เห็นอันนั้นเข้ามาสู่ที่มันยึดเหนี่ยว พอยึดเหนี่ยวมันก็จะเข้าสู่สัมมาสมาธิ มันก็จะปล่อยวางสิ่งที่เป็

ถาม : แล้วหนูจะทำอย่างไร? จะปฏิบัติอย่างไร?

หลวงพ่อก : ทำให้จิตเป็นปกติ นี่ก็คือความปกติของใจ ถ้าใจปกติแล้วทำความสงบของใจ นี่มันสงบเข้ามา สงบเข้ามาเป็นสัมมาสมาธิ แล้วออกฝึกหัดใช้ปัญญา มันจะก้าวหน้าไปเลย มันจะไม่มาวังวนอยู่อย่างนี้ไง นี่พูดถึงว่า “สงสัย ไม่รู้วิธีกาวนา ไม่เคยนั่งวิปัสสนา”

ฉะนั้น ข้อนี้ะกับข้อแรก ข้อแรกว่า “พุทธหรือผี?”

ข้อนี้ะ “จะปฏิบัติแบบ โลก หรือปฏิบัติแบบธรรม”

แล้วสมัยนี้สำนักปฏิบัติเยอะมาก แล้วแนวทางปฏิบัติก็เยอะมาก แล้วแนวทางคือ จริตถ้าเข้ามาสู่ความสงบได้มันก็ถูกต้อง แต่ถ้าพอปฏิบัติไปแล้วมันก็เท่ากับว่าติดอาวุธให้กับกิเลส การปฏิบัติที่เราปฏิบัติเพื่อฆ่ากิเลส แต่พวกนี้ปฏิบัติติดอาวุธให้กิเลสนะ โอ๊ย ได้โสดาบัน ได้สกิทาคามี ได้อนาคามี ได้ชั้นนั้นๆ มันเป็นการติดอาวุธให้กิเลส กิเลสนี้ เติลิดเปิดเปิงเลยละ แต่ในพุทธศาสนาเขาติดอาวุธ ติดปัญญาให้กับใจเพื่อจะฆ่ากิเลส

ถ้าฆ่ากิเลสแล้วเราก็ไม่ชอบ นี่ว่าทุกข์ยากไปหมด ปฏิบัติก็ต้องบังคับตัวเอง แต่ถ้าติดอาวุธให้กิเลสนะ ปฏิบัติเข้าไปทำพอเป็นพิธี โอ้อโฮ เป็นศาสดาเลยละ เป็นผู้บรรลุธรรมใหญ่โตมาก อันนั้นมันเป็นการปฏิบัติเพื่อติดอาวุธให้กิเลสนะ นี่โลกมีสำนักปฏิบัติมาก แล้วปฏิบัติกันแบบนั้น ฉะนั้น แล้วถ้าว่าปฏิบัติอย่างไร?

ปฏิบัติอย่างไร? โดยพื้นฐานทำให้สงบ ถ้ามันสงบมันก็สงบจากการเกิดดับ
สงบจากสิ่งที่เห็น ที่สัมผัสเห็นเหมือนไฟปิด ไฟเปิด แล้วมันจะสงบจากสิ่งที่ว่าดวงกลม
โตใหญ่เท่าโลก แล้วมันใส มันจะสงบ มันจะปล่อยวางเข้ามา แต่สิ่งที่เห็นมามันเป็น
อาการ มันเป็นทางผ่าน เหมือนที่ว่าพระพุทธเจ้าปฏิบัติเสร็จมาหมดแล้ว

แต่เวลาเราปฏิบัติ เราเป็นชาวพุทธ เวลาปฏิบัติไป ถ้าจิตมันมีอย่างนี้มันก็ต้อง
ผ่านสิ่งนี้มา แต่กว่าจะผ่านได้ คนที่จะแนะนำให้เราปล่อย ให้เราวาง ผ่านเข้ามาสู่พุทธะ
ผ่านเข้ามาสู่ความเป็นจริง เราก็ต้องตั้งสติของเรา เพื่อประโยชน์กับเราเองนะ เอวัง